

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit houdende de wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk

Eerste principiële goedkeuring

Bijlagen:

- Het voorontwerpbesluit van de Vlaamse regering houdende de wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk;
- Het advies van de Inspectie van Financiën van 9 oktober 2018.

1. INHOUDELIJK**Situering**

Voorliggend ontwerpbesluit wijzigt diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende het algemeen welzijnswerk. De twee belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op de onthaalopdracht van een centrum algemeen welzijnswerk (caw) en de programmatie.

De eerstelijnsopdrachten op het vlak van welzijn zitten verspreid over voorzieningen uit meerdere sectoren. Om de toegankelijkheid hiervan te verhogen en onderbescherming aan te pakken, voorziet het decreet lokaal sociaal beleid in de uitbouw van samenwerkingsverbanden geïntegreerd breed onthaal, die het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, het erkende centrum voor algemeen welzijnswerk en de erkende diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen moeten omvatten. In voorliggend besluit wordt de onthaalopdracht van de centra voor algemeen welzijnswerk afgestemd op de functies en werkingsprincipes van dit samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal.

De programmatie van de centra voor algemeen welzijnswerk beoogt een evenwichtige spreiding van het aanbod van hulp- en dienstverlening te realiseren op basis van een aantal objectieve gegevens rond bevolking en maatschappelijke probleemdomeneinen. Deze programmatie gebeurt nu op het niveau van de sector, waar gestreefd wordt naar een evenwichtig gespreid aanbod in de verschillende provincies. De complexiteit en samenhang van problematieken noodzaakt voorzieningen tot samenwerking over de grenzen van sectoren om een antwoord op maat van de

gebruiker te realiseren. Voor specifieke doelgroepen is het wenselijk dat een uniforme operationele en inhoudelijke aansturing over heel Vlaanderen wordt opgenomen, waarbij één centrum het voortouw neemt om over heel Vlaanderen dit aanbod mee vorm te geven. Beide evoluties maken dat het financieringskader ook ruimte moet laten om een intersectoraal aanbod te financieren of een centrum bijkomend te erkennen voor de opdrachten die het opneemt voor een bredere regio dan het eigen werkingsgebied. Het voorliggend ontwerp van besluit maakt het mogelijk dat de minister opdrachten bepaalt waarvoor een centrum buiten de programmatie kan erkend worden.

Daarnaast bepaalt dit ontwerp van besluit de bewaartermijn van een gebruikersdossier, delegeert het de goedkeuring of opdracht tot wijziging van het beleidsplan van een caw naar de secretaris-generaal en wordt een foutieve verwijzing rechtgezet.

Tot slot zijn een aantal slotbepalingen opgenomen.

Artikelsgewijze bespreking

Art. 1

De centra algemeen welzijnswerk realiseren hun onthaalopdracht binnen het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal, zoals bepaald in het decreet van 9 februari 2018 betreffende het lokaal sociaal beleid. Dit artikel omschrijft de functies die het onthaal vervult en stemt deze af op de functies van het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal.

1° op basis van objectieve parameters zet het centrum gerichte acties op, waarbij het zelf contact zoekt met kwetsbare personen om ervoor te zorgen dat deze personen rechten verkrijgen en zorg en ondersteuning ontvangen. Het initiatief om rechten te realiseren of hulp te bieden ligt niet bij de rechthebbende persoon, maar bij de aanbiedende organisatie. Er wordt niet gewacht tot de persoon zelf de stap naar de hulp- en dienstverlening zet, het aanbod wordt proactief naar de persoon gebracht.

2° De vraagverheldering maakt een belangrijk deel uit van het onthaaltraject. Gebruikers krijgen vanuit een breed generalistische aanpak een duidelijk zicht op de eigen situatie en mogelijkheden. Daarbij wordt vraaggestuurd gewerkt, wat inhoudt dat onafhankelijk van het achterliggende aanbod naar de meest gepaste vorm van hulp gezocht wordt.

3° het centrum verkent de rechten van de gebruikers en informeert de gebruikers actief over hun rechten.

4° Er wordt objectieve en transparante informatie verstrekt op maat van de gebruiker. Dit gebeurt op een voor de gebruiker begrijpbare manier. Er kan hierbij gebruik gemaakt worden van reeds beschikbare gegevens, waaruit kan worden opgemaakt dat iemand mogelijk meer informatie kan gebruiken. Informeren slaat aldus niet op het opzetten van grootschalige informatiecampagnes.

5° Er wordt aan de gebruiker informatie en advies op maat gegeven zodat hij op een weloverwogen manier een keuze kan maken uit de verschillende oplossingsalternatieven, rekening houdende met het principe van de subsidiariteit. Dit houdt in dat de minst ingrijpende hulp nagestreefd wordt. Het totale achterliggende begeleidingsaanbod wordt hierbij in rekening gebracht en is dus niet beperkt tot het eigen achterliggende aanbod of dat van de andere partners in het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal.

6° De grondrechten van gebruikers worden maximaal gerealiseerd. Het aanbieden van sociaal administratieve hulp, zoals bijvoorbeeld het samen invullen van formulieren, kan hier een belangrijke hefboom vormen.

7° De gebruiker wordt, indien nodig, voorbereid op het gebruik van het aanbod van lokale sociale hulp- en dienstverlening, hij wordt daar actief mee in contact gebracht en begeleid en ondersteund in zijn contacten met verdere hulp- en dienstverlening.

8° Het onthaal is zo georganiseerd dat, daar waar nodig, het overzicht op het hulpverleningstraject wordt behouden. Het fungeert als terugvalbasis en houvast daar waar cliënten in een achterliggend traject om een of andere reden afhaken, terwijl er toch nog hulp nodig is.

9° De signaleringsfunctie gaat verder dan enkel het benoemen van de oorzaken van structurele uitsluitingsmechanismen. Er moeten ook activiteiten opgezet worden die tot doel hebben relevante

relevant lokale actoren en overheden zodanig te beïnvloeden dat zij maatregelen nemen om de belemmerende factoren op te heffen.

Art. 2

Dit artikel bepaalt dat een gebruikersdossier tien jaar bewaard wordt, te rekenen vanaf de datum waarop de hulpverlening wordt afgesloten. Daarna dient het gebruikersdossier vernietigd te worden.

Art. 3

Dit artikel zet een foutieve verwijzing in de huidige regelgeving recht.

Art. 4

Elk centrum algemeen welzijnswerk beschikt over een beleidsplan, waarin het aantoont dat het een hulp- en dienstverleningsaanbod realiseert, rekening houdend met de beschikbare middelen en verantwoord vanuit een omgevingsanalyse die de welzijnsnoden en -behoeften binnen zijn werkgebied aantoont. Dit artikel delegeert de bevoegdheid om dit beleidsplan goed te keuren en om een bijsturing van het beleidsplan te vragen aan de secretaris-generaal in plaats van de minister. De verschillende opdrachten en sectorale doelstellingen van een centrum zijn in de regelgeving reeds in detail uitgewerkt. De opvolging van de operationalisering hiervan in het beleidsplan is een uitvoerende bevoegdheid, die thuishoort binnen de administratie.

Art. 5

Voor de centra algemeen welzijnswerk is een programmatie uitgewerkt op twee niveaus. De algemene programmatie op het niveau van de provincies heeft tot doel een evenwichtig gespreid aanbod aan hulp- en dienstverlening over de verschillende provincies te realiseren. De thematische programmatie op het niveau van het werkgebied van een centrum algemeen welzijnswerk heeft tot doel het hulpaanbod van het centrum af te stemmen op de welzijnsbehoeften in het werkgebied.

De algemene programmatie bepaalt dat nieuwe uitbreidingsmiddelen voor de centra algemeen welzijnswerk prioritair worden toegekend aan regio's die in verhouding over minder aanbod beschikken, om zo een evenwichtige spreiding van de middelen over heel Vlaanderen te realiseren. In praktijk zijn er twee situaties waarin een uitzondering op deze regel nodig blijkt.

Vanuit een groeiend inzicht dat sectoren en voorzieningen intersectoraal de krachten moeten bundelen om in complexe situaties zorg op maat van de gebruiker te realiseren, wordt meer en meer ingezet op intersectorale modules en hulpprogramma's. Om deze evolutie mogelijk te maken dient ook het financieringskader hierop aangepast te worden. Hiertoe krijgt de minister de mogelijkheid om buiten de programmatie voltijdse equivalenten toe te voegen aan de erkenning van een centrum voor specifieke intersectorale modules of programma's.

Voor een aantal doelgroepen is het belangrijk om het hulp- en dienstverleningsaanbod uniform uit te rollen over Vlaanderen. Dit vraagt een bovenlokale aansturing en coördinatie van dit aanbod over verschillende centra, waarbij medewerkers van één centrum effectief taken opnemen in andere regio's om te verzekeren dat het hulpaanbod daar inhoudelijk op een gelijkwaardige manier vorm krijgt. Deze inzet is niet gebonden aan het eigen werkingsgebied of de specifieke programmatieregio van een bepaald centrum, wat maakt dat de inzet verrekend moet worden buiten de programmatie van het reguliere aanbod van de centra. Ook hier bepaalt de minister voor welke opdrachten een centrum buiten de programmatie is erkend, voor welk werkgebied en hoeveel voltijds equivalenten hiervoor worden toegevoegd aan de erkenning.

Art. 6

Voor de opdrachten waarvoor een centrum buiten de programmatie erkend is, dient het een afzonderlijke inhoudelijke verantwoording aan te leveren als onderdeel van het inhoudelijk jaarverslag.

Art. 7

Dit artikel regelt de datum van inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 8

Dit artikel bepaalt dat de minister, bevoegd voor bijstand aan personen belast is met de uitvoering van voorliggend besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voorliggend voorontwerpbesluit van de Vlaamse regering heeft geen weerslag op de begroting van Vlaamse Gemeenschap. Het programmatiemodel voor de Centra Algemeen Welzijnswerk is een model dat de middelen binnen de beschikbare begrotingskredieten, op basis van demografische indicatoren, evenwicht spreidt over de provincies. Middelen die buiten de programmatie worden ingezet worden als gevolg van de toepassing van artikel 5 anders verdeeld, maar maken steeds deel uit van de middelen voorzien binnen de beschikbare begrotingskredieten en voorgelegd aan de financiële overheden.

De Inspectie van Financiën heeft op 9 oktober 2018 advies gegeven. Begrotingsakkoord is overeenkomstig dit advies niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

1. Weerslag op personeel: nihil;
2. weerslag op werkingsuitgaven: nihil;
3. weerslag op investeringen en schulden: nihil;
4. weerslag op ontvangsten: nihil;
5. conclusie: de beslissing van de Vlaamse Regering met betrekking tot deze nota heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

- 1 Het wetgevings- en taaladvies werd aangevraagd op 8 oktober 2018. Het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/442 van 9 oktober 2018.
- 2 Voorliggend voorontwerpbesluit van de Vlaamse regering heeft weinig inhoudelijke effecten. Een reguleringssimpactanalyse (RIA) is bijgevolg niet vereist .

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaand voorontwerpbesluit van de Vlaamse regering;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN